

Київський університет імені Бориса Грінченка
Педагогічний інститут
Кафедра дошкільної освіти

«Затверджую»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

« 05 » 02 20 19 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОДФП.03 МЕТОДИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

для студентів

спеціальності 012 Дошкільна освіта
освітнього рівня першого (бакалаврського)
освітньої програми 012.00.01 Дошкільна освіта
додаткової спеціалізації: початкова освіта; іноземна мова

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Плохотнік № 2025/19
Плохотнік
(підпис) (прізвище, ініціали)
« 05 » 02 20 19 р.

Київ-2019

Розробник:

Гаращенко Лариса Василівна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти

Викладач:

Гаращенко Лариса Василівна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри дошкільної освіти.

Протокол від «09» 01 2019р. № 8

Завідувач кафедри

Г.В. Беленька

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 012.00.01 Дошкільна освіта

«28» 01 2019 р.

Гарант освітньої програми

О.А. Половіна

Робочу програму перевірено

«28» 01 2019 р.

Заступник директора

М.А. Машовець

Пролонговано:

на 20__ / 20__ н.р.

, «__» _____ 20__ р., протокол №

на 20__ / 20__ н.р.

, «__» _____ 20__ р., протокол №

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	3/90	5/150
Курс	3	4
Семестр	6	6
Кількість змістових модулів з розподілом:		
Обсяг кредитів	3	5
Обсяг годин, в тому числі:	90	150
Аудиторні	28	20
Модульний контроль	4	-
Семестровий контроль	30	30
Самостійна робота	28	100
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: забезпечити кваліфікаційну компетентність майбутніх фахівців у збереженні та зміцненні здоров'я дітей; сприяти світоглядному переосмисленню пріоритетності даного напрямку.

Завдання навчальної дисципліни:

- оволодіння майбутніми педагогами основними поняттями, завданнями та змістом навчальної дисципліни;
- формування стійкого інтересу до навчальної дисципліни;
- формування педагога дошкільного фаху зі світоглядними позиціями, професійними морально-етичними, оздоровчими поведінковими

навичками і особистісними потребами та переконаннями у першочерговості реалізації оздоровчих завдань;

- формування практичних умінь і навичок виконання фізичних вправ та проведення різних форм фізкультурно-оздоровчої роботи з фізичного виховання;

- забезпечення оптимальних умов для навчання, діяльності, відпочинку та процесів життєдіяльності дітей з урахуванням вимог, що ставляться до охорони їхнього життя і здоров'я, індивідуальних особливостей фізичного розвитку; створення здоров'язбережувального середовища в групах дітей раннього і дошкільного віку.

Освітній зміст та виховна спрямованість курсу мають на меті формування у студентів загальних і фахових компетентностей.

Інтегральна компетентність: здатність самостійно та комплексно розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі розвитку, навчання і виховання дітей раннього та дошкільного віку із застосуванням теорії та методики дошкільної освіти в типових і невизначених умовах системи дошкільної освіти

Загальні компетентності:

- ЗК-3: Здатність ідентифікувати, формулювати та розв'язувати проблеми. Здатність до самостійного пошуку інформації з різних джерел, вивчення, аналізу та узагальнення результатів сучасних наукових досліджень і передового педагогічного досвіду.

- ЗК-11: Здатність до забезпечення безпеки діяльності власної та інших учасників освітнього процесу. Здатність виявляти особистісне ставлення до реалізації оздоровчої парадигми у власній професійній діяльності на основі визнання здоров'я як найбільшої цінності.

Фахові компетентності:

- ФК-6: Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку навичок безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі і довкіллі. Здатність до формування здоров'язбережувальної компетенції дітей дошкільного віку; проводити різні форми роботи з фізичного виховання та організувати процеси життєдіяльності дитини відповідно до правил охорони її життя і здоров'я та забезпечувати адекватність самого процесу життєдіяльності дітей задекларованим основам безпечного та здорового способу життя.

– ФК-9: Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я; навичок здорового способу життя. Здатність до здійснення моніторингу здоров'я і фізичного розвитку, Здатність впроваджувати в освітній процес ЗДО оздоровчо-профілактичні технології.

3. Результати навчання за дисципліною

У процесі вивчення курсу студенти мають набути такі навчальні результати:

– ПРН-8. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу; знати закономірності фізичного й психічного розвитку та розвитку моторики дітей дошкільного віку; особливості реалізації дидактичних принципів, методів і прийомів навчання дітей фізичних вправ із урахуванням етапу формування рухової навички; особливості рухової діяльності та способи її використання у розвитку дітей раннього і дошкільного віку;

– ПРН-8. Вживати заходів щодо збереження фізичного і психічного здоров'я дітей та власного; вміти вживати заходів щодо збереження фізичного і психічного здоров'я дітей та власного; добирати та проводити в приміщенні і на повітрі за рекомендаціями медичного персоналу традиційні та спеціальні методи загартування; проводити індивідуальну роботу з метою корекції фізичного розвитку дітей;

– ПРН-12. Володіти технологіями організації розвивального середовища в групах дітей раннього і дошкільного віку; вміти створювати здоров'язбережувальне середовище в групах дітей раннього і дошкільного віку; оцінювати наявність оптимальних умов для здійснення фізичного виховання та оздоровлення дітей; організовувати процеси життєдіяльності дітей з урахуванням вимог, що ставляться до охорони їхнього життя;

– ПРН-16. Планувати освітній процес в ЗДО; планувати роботу з фізичного виховання, вірно визначати зміст та об'єм рухової діяльності; складати конспекти різних форм роботи з фізичного виховання, визначати завдання до різних форм роботи з фізичного виховання та оздоровлення на основі індивідуально-диференційованого підходу, врахування стану здоров'я, рівня фізичного розвитку та рухової підготовленості, інтересів та уподобань дітей; проводити різні форми роботи з фізичного виховання, добирати ефективні засоби впливу на фізичний розвиток дітей, доцільні методи і прийоми відповідно до визначених програмових завдань.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт		
		Аудиторна:		Самостійна
		Лекції	Практичні	
Змістовий модуль 1. Особливості методики використання засобів фізичного виховання дітей дошкільного віку				
Тема 1. Гімнастика у системі фізичного виховання дітей дошкільного віку.	4	2		2
Тема 2. Рухливі ігри у системі фізичного виховання дітей дошкільного віку	8	2	2	4
Разом	12	4	2	6
Змістовий модуль 2. Основні форми роботи з фізичного виховання дітей дошкільного віку				
Тема 3. Фізкультурно-оздоровчі заходи в розпорядку життєдіяльності дітей в умовах ЗДО	8	2	2	4
Тема 4. Заняття з фізичної культури – основна форма роботи з фізичного виховання в умовах ЗДО	10	2	2	6
Тема 5. Забезпечення рухової активності дітей дошкільного віку у повсякденній життєдіяльності	10	2	2	6
Тема 6. Фізичне виховання дітей раннього віку	6	2	2	2
Модульний контроль	2			
Разом	36	8	8	18
Змістовий модуль 3. Організація фізичного виховання та оздоровлення в умовах ЗДО				
Тема 7. Планування та облік роботи з фізичного виховання в ЗДО	4		2	2
Тема 8. Руховий режим в ЗДО. Інноваційні технології у системі фізичного виховання та оздоровлення дітей дошкільного віку	6	2	2	2
Модульний контроль	2			

	Разом	12	2	4	4
Підготовка та проходження контрольних заходів		30			
	Усього	90	14	14	28
Теми, винесені на самостійне вивчення					
1. Становлення системи фізичного виховання					
2. Вікові особливості дітей раннього та дошкільного віку					
3. Інноваційні технології у системі фізичного виховання та оздоровлення дітей дошкільного віку: Оздоровчі технології профілактично-лікувального спрямування: фітотерапія, аромотерапія, вітамінотерапія, різні види масажу, ігровий тренінг тощо; Оздоровчі технології терапевтичного спрямування: ігрова терапія, арттерапія, казкотерапія, сміхотерапія, кольоротерапія, музична терапія тощо; Емоційно насичені технології оздоровчого спрямування: ігрова терапія, казкотерапія, музикотерапія, сміхотерапія, артотерапія тощо					
4. Зв'язок сім'ї та закладу дошкільної освіти з питань фізичного виховання дітей дошкільного віку.					

Тематичний план для заочної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт		
		Аудиторна:		Самостійна
		Лекції	семінарські	
Змістовий модуль 1. Особливості методики використання засобів фізичного виховання дітей дошкільного віку				
Тема 1. Гімнастика у системі фізичного виховання дітей дошкільного віку.	12			12
Тема 2. Рухливі ігри у системі фізичного виховання дітей дошкільного віку	14	2		12
Разом	26	2		24
Змістовий модуль 2. Основні форми роботи з фізичного виховання дітей дошкільного віку				
Тема 3. Фізкультурно-оздоровчі заходи в розпорядку життєдіяльності дітей в умовах ЗДО	16	2	2	12
Тема 4. Заняття з фізичної культури – основна форма роботи з фізичного виховання в умовах ЗДО	20	2	2	16
Тема 5. Забезпечення рухової активності дітей дошкільного віку у повсякденній життєдіяльності	16	2	2	12
Тема 6. Фізичне виховання дітей раннього віку	14		2	12
Разом	66	6	8	52
Змістовий модуль 3. Організація фізичного виховання та оздоровлення в умовах ЗДО				
Тема 7. Планування та облік роботи з фізичного виховання в ЗДО	16		2	14
Тема 8. Руховий режим в ЗДО. Інноваційні технології у системі фізичного виховання та оздоровлення дітей дошкільного віку	12	2		10
Разом	28	2	2	24
Підготовка та проходження контрольних заходів	30			
Усього	150	10	10	100

Теми, винесені на самостійне вивчення
1. Становлення системи фізичного виховання
2. Характеристика завдань і засобів фізичного виховання дітей дошкільного віку
3. Закономірності формування рухових умінь і навичок. Дидактичні основи навчання дітей фізичних вправ
4. Інноваційні технології у системі фізичного виховання та оздоровлення дітей дошкільного віку: Оздоровчі технології профілактично-лікувального спрямування: фітотерапія, аромотерапія, вітамінотерапія, різні види масажу, ігровий тренінг тощо; Оздоровчі технології терапевтичного спрямування: ігрова терапія, арттерапія, казкотерапія, сміхотерапія, кольоротерапія, музична терапія тощо; Емоційно насичені технології оздоровчого спрямування: ігрова терапія, казкотерапія, музикотерапія, сміхотерапія, артотерапія тощо
5. Зв'язок сім'ї та закладу дошкільної освіти з питань фізичного виховання дітей дошкільного віку. Проблеми фізичної підготовки дошкільників до навчання у школі.

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИКИ ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Лекція 1

Гімнастика у системі фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Загальна характеристика вправ на шикування та перешикування. Види вправ на шикування та перешикування. Методика навчання дітей вправ на шикування та перешикування у різних вікових групах.

Загальна характеристика та класифікація загальнорозвивальних вправ. Зміст і методика навчання загальнорозвивальних вправ дітей різних вікових груп. Правила запису загальнорозвивальних вправ. Вимоги до складання комплексів загальнорозвивальних вправ. Використання предметів. Методи та прийоми навчання загальнорозвивальних вправ у різних вікових групах. Використання загальнорозвивальних вправ у різних формах роботи з фізичного виховання.

Види основних рухів та їх характеристика (ходьба, біг, лазіння, стрибки, метання, вправи у рівновазі). Техніка основних рухів та її особливості в дошкільному віці. Методика навчання основних рухів дітей різних вікових груп. Способи організації дітей для виконання основних рухів. Прийоми страхування та попередження травматизму. Ускладнення засобів в різних вікових групах відповідно до вікових можливостей дітей та завдань рухової підготовленості. Порівняльний аналіз альтернативних програм навчання та виховання дітей дошкільного віку з відповідних розділів.

Основні поняття теми: вправи на шикування та перешикування; загальнорозвивальні вправи, методи і прийоми навчання; основні рухи, основні рухи, техніка виконання, підготовчі та допоміжні вправи, методи і прийоми навчання.

Література:

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. / Е. С. Вільчковський, О. І. Курок. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми : Університет. кн., 2010. – 428 с.
2. Общие основы теории и методики физического воспитания / под ред. Т. Ю. Круцевич. – К.: Олимп. л-ра, 2003. – 424 с.

Лекція 2

Рухливі ігри у системі фізичного виховання дітей дошкільного віку

Характеристика рухливої гри як засобу та методу фізичного виховання дітей. Поняття про рухливу гру. Структура рухливої гри. Класифікація рухливих ігор. Значення рухливих ігор для всебічного розвитку дитини дошкільного віку. Особливості рухливих ігор для дітей різних вікових груп. Ігрові вправи у системі фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Вплив ігор з елементами спорту та вправ спортивного характеру на зміцнення здоров'я, підвищення рівня рухової підготовленості та формування фізичних якостей. Характеристика ігор з елементами спорту, техніка, тактика, правила.

Види спортивних вправ. Загальна характеристика. Умови для занять спортивними вправами.

Українські народні рухливі ігри як дійовий засіб всебічного розвитку дітей дошкільного віку в умовах національного відродження. Види ігор та їх характеристика: сезонно-обрядові, побутові, ігри-забавлянки, ігри забави, ігри-ловитки.

Використання рухливих ігор в освітньому процесі ЗДО.

Ускладнення та варіативність рухливих ігор. Підготовка вихователя та підготовка дітей до рухливої гри. Методика проведення рухливої гри в різних вікових групах. Особливості організації і керівництва рухливою грою: пояснення змісту та правил гри, прийоми розподілу ролей у грі, регулювання фізичного навантаження, підведення підсумків та оцінка діяльності дітей. Особливості методики проведення українських народних рухливих ігор.

Особливості методики навчання дітей ігор з елементами спорту. Етапи навчання дітей дошкільного віку ігор з елементами спорту. Етапи навчання дітей дошкільного віку вправ спортивного характеру. Правила поведінки дітей та попередження травматизму.

Особливості методики проведення українських народних рухливих ігор. Використання малих фольклорних жанрів під час проведення народних рухливих ігор. Ознайомлення дітей з народними атрибутами до ігор.

Основні поняття теми: рухлива гра, ігрова вправа, структура гри, зміст (сюжет) гри, правила, сюжетні та безсюжетні ігри, атракціони, естафети, ігри з елементами спорту, спортивні вправи, українські народні рухливі ігри, варіативність ігор, етапи ознайомлення з новою грою, методи і прийоми проведення гри, безпосереднє та опосередковане керівництво рухливою грою, етапи навчання

Література:

1. Андрощук Н.В., Леськів А.Д., Мехоношин С.О. Рухливі ігри та естафети у фізичному вихованні молодших школярів. Методичний посібник. – Тернопіль: Підручники і посібники, 1998. – 112 с.
2. Богініч О. Л., Бабачук Ю.М. Рухливі ігри та ігрові вправи з елементами спортивних ігор для дітей дошкільного віку / О.Л. Богініч, Ю.М. Бабачук – Тернопіль : «Мандрівець», 2014. – 224 с.
3. Богініч О. Л. Фізичне виховання дошкільників засобами гри : навч.-метод. посіб. / Ольга Любомирівна Богініч. – К.: СП «ЧИП», 2001. – 126с.
4. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. / Е. С. Вільчковський, О. І. Курок. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми : Університет. кн., 2010. – 428 с.
5. Вільчковський Е.С. Рухливі ігри в дитячому садку . – К.: Радянська школа, 1989. – 176 с.

Практичне заняття 1

Практичне проведення рухливих ігор для дітей молодшого та старшого дошкільного віку.

План заняття

I. Виконання практичної роботи.

1. Практичне проведення рухливих ігор для дітей молодшого та старшого дошкільного віку. Аналіз проведення рухливої гри в молодшій групі, середній групі, старшій групі за визначеними критеріями: доцільність прийомів збору дітей на гру; доцільність прийомів створення ситуативного інтересу до гри; доступність, емоційність, чіткість, послідовність пояснення змісту гри; доцільність прийомів закріплення правил гри залежно від віку та етапу ознайомлення з грою; доцільність прийомів вибору ведучого; безпосереднє керівництво грою (емоційність виконання ролі, ігрових дій, чіткість вказівок, керівна роль у зміні ведучих), опосередковане керівництво (своєчасність подачі сигналів, чіткість вказівок, контроль за якістю виконання рухів, дотримання правил, контроль за зміною ведучих); правильність підсумку гри.

II. Підсумок заняття.

Рекомендована література:

Основна:

1. Богініч О. Л. Фізичне виховання дошкільників засобами гри : навч.-метод. посіб. / Ольга Любомирівна Богініч. – К.: СП «ЧИП», 2001. – 126 с.
2. Богініч О. Л., Бабачук Ю.М. Рухливі ігри та ігрові вправи з елементами спортивних ігор для дітей дошкільного віку / О.Л. Богініч, Ю.М. Бабачук – Тернопіль : «Мандрівець», 2014. – 224 с.

3. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2010. – 428 с.

Додаткова:

1. Андрощук Н.В., Леськів А.Д., Мехоношин С.О. Рухливі ігри та естафети у фізичному вихованні молодших школярів. Методичний посібник. – Тернопіль: Підручники і посібники, 1998. – 112 с.

2. Вільчковський Е.С. Рухливі ігри в дитячому садку. – К.: Радянська школа, 1989. – 176 с.

3. Гаращенко Л.В. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: практикум: навч.-метод. посіб. / Лариса Василівна Гаращенко.- К. : ТОВ «Лазурит-Поліграф», 2016. – 144 с.

4. Гаращенко Л. В. Картотека рухливих ігор / Лариса Василівна Гаращенко // Методична скарбничка вихователя. – 2016. – № 6. – С. 20–32.

5. Гаращенко Л. В. Картотека рухливих ігор / Лариса Василівна Гаращенко // Методична скарбничка вихователя. – 2016. – № 7. – С. 34–37.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

ОСНОВНІ ФОРМИ РОБОТИ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА ОЗДОРОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Лекція 3

Фізкультурно-оздоровчі заходи в розпорядку життєдіяльності дітей в умовах ЗДО

Види фізкультурно-оздоровчих заходів. Значення ранкової гімнастики. Структура і зміст ранкової гімнастики. Вимоги до підбору вправ залежно від місця проведення. Методика проведення ранкової гімнастики в різних вікових групах.

Значення, види і структура гімнастики після сну. Місце проведення, одяг дітей.

Обґрунтування необхідності проведення малих форм активного відпочинку. Вимоги до підбору вправ для фізкультхвилинок. Зміст фізкультурних пауз. Варіанти проведення фізкультхвилинки та фізкультпауз.

Значення загартування для фізичного розвитку дітей. Принципи загартування. Види загартувальних процедур.

Основні поняття теми: ранкова гімнастика, гімнастика після сну, гімнастика «пробудження», формування постави, профілактика плоскостопості, фізкультхвилинка, фізкультпаузи.

Література:

1. Богініч О.Л. Оздоровча педагогіка. // Дошкільне виховання. – 2002. – №7. – с. 18-19.
2. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. / Е. С. Вільчковський, О. І. Курок. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми : Університет. кн., 2010. – 428 с.
3. Фізичне виховання, основи здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей старшого дошкільного віку : навч.-метод. посіб. / О. Л. Богініч, Н. В. Левінець, Л. В. Лохвицька, Л. А. Сварковська. – К.: Генеза, 2013. – 127 с.

Практичне заняття 2

Планування та аналіз проведення фізкультурно-оздоровчих заходів

План заняття:

1. Презентація фрагментів ранкової гімнастики, гімнастики після сну.
2. Аналіз фрагментів ранкової гімнастики за критеріями: підбір вправ, їх послідовність, дозування; різноманітність вихідних положень; використання прийомів навчання; доцільне використання методичних вказівок; види ходьби, їх доцільність; наявність вправ на дихання; використання малорухливої гри; доцільні прийоми керівництва залежно від вікової групи; уміння підтримати інтерес, темп проведення, емоційність, увагу; чи був здійснений оздоровчо-зміцнювальний вплив вправ на дитячий організм; чи була досягнута основна мета ранкової гімнастики – особливим чином організоване спілкування дітей у процесі рухової діяльності, підвищення емоційного тону як результат м'язової радості від рухів у колективі ровесників, зняття психологічної напруги від розставання із батьками, концентрація уваги, покращення поведінки.
3. Аналіз фрагментів гімнастики після сну за критеріями: використання видів ходьби та бігу для профілактики плоскостопості; доцільність підбору спеціальних загальнорозвивальних вправ для постави та стопи, їх кількість, дозування; проведення вправ з різних вихідних положень, зокрема, з положення лежачи, сидячи, що зменшують навантаження на хребет, їх кількість, дозування; доцільність підбору вправ на дихання; використання різноманітних прийомів проведення вправ та рухів (якість показу та пояснення; чи була досягнута основна мета гімнастики після сну – профілактика плоскостопості, формування правильної постави.
4. Перевірка виконання самостійної роботи.
5. Підсумок заняття.

Рекомендована література:

Основна:

1. Богініч О.Л. Оздоровча педагогіка. // Дошкільне виховання. – 2002. – №7. – с. 18-19
2. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2010. – 428 с.

Додаткова:

1. Вільчковський Е.С. Ранкова гімнастика дошкільників під музику. – К., 1989. – 134 с.
2. Гаращенко Л.В. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: практикум: навч.-метод. посіб. / Лариса Василівна Гаращенко.- К. : ТОВ «Лазурит-Поліграф», 2016. – 144 с.

Лекція 4**Заняття з фізичної культури – основна форма роботи з фізичного виховання в умовах ЗДО**

Заняття з фізичної культури – основна форма роботи з фізичного виховання. Типи занять. Обґрунтування типової структури заняття з фізичної культури.

Способи організації дітей на занятті з фізичної культури. Моторна щільність фізкультурного заняття. Шляхи регулювання фізичних, емоційних та психічних навантажень на фізкультурних заняттях.

Методика проведення занять з фізичної культури в різних вікових групах.

Особливості організації та методики проведення занять з фізичної культури в різних вікових групах на повітрі. Варіанти проведення фізкультурних занять на повітрі.

Основні поняття теми: заняття з фізичної культури, типи занять, структура заняття, моторна щільність, способи організації.

Література:

1. Богініч О. Здоров'я та фізичний розвиток дитини: реалізація завдань освітньої лінії «Особистість дитини» / Ольга Богініч // Дошкіль. виховання. – 2012.– № 9. – С. 3–7.
2. Богініч О. Пріоритети у сфері фізичного розвитку дитини дошкільного віку /Ольга Богініч // Оптимізація фізичного розвитку дитини у вітчизняній системі освіти : монографія / Е. Вільчковський, Н. Денисенко, А. Цьось та ін. – Запоріжжя: ЗОППО, 2010 . – С. 124–148.
3. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. / Е. С. Вільчковський, О. І. Курок. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми : Університет. кн., 2010. – 428 с.
4. Вільчковський Е. С. Удосконалення системи фізичного виховання дітей дошкільного віку / Вільчковський Е. С., Денисенко Н. Ф. // Розвиток інтелекту і творчості у дітей дошкільного віку : матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. – Кременець, 1995. – Ч. II. – С. 9–12.

5. Вільчковський Е.С., Беленька Г.В., Богінч О.Л. Сюжетні заняття з фізичної культури з дітьми дошкільного віку: Методичні вказівки до проведення занять з фізичної культури. – К., 1996. – 74 с.

6. Гаращенко Л. В. До проблеми здоров'язбереження у фізичному вихованні дітей дошкільного віку: фізична культура на повітрі / Лариса Василівна Гаращенко // Дошкільн. виховання. – 2012. – № 5. – С. 28–31.

7. Гаращенко Л. В. Способи організації дітей на фізкультурному занятті: здоров'язбережувальний підхід / Лариса Василівна Гаращенко // Дошкільн. виховання. – 2012. – № 5. – С. 28–31.

8. Гаращенко Л. В. Заняття з фізичної культури у системі фізичного виховання дітей дошкільного віку // Дошкільна освіта: теоретико-методичний аспект: [навч.-метод. посіб.] / За загальною редакцією Н.В. Кудикіної – К.: Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2001. – С. 172-183;

Практичне заняття 3

Проведення занять з фізичної культури для дітей молодшого і старшого дошкільного віку

План заняття:

1. Проведення фрагментів занять з фізичної культури для дітей молодшого та старшого дошкільного віку. Аналіз фрагментів занять за критеріями:

Підготовча частина: послідовність різних видів ходьби та бігу, темп виконання, дозування, відповідність прийомів віку, підготовленості дітей, етапу навчання; комплекс загальнорозвивальних вправ (якість показу, пояснення, вказівок, доцільність прийомів навчання вправ, послідовність, дозування вправ, кількість у комплексі);

Основна частина: основні рухи (підбір рухів залежно від їх складності, етапу навчання, якість показу та пояснення, доцільність прийомів навчання під час виконання дітьми рухів, доцільність способів організації дітей; рухлива гра (прийоми створення ситуативного інтересу до гри, доступність, емоційність, чіткість, послідовність пояснення змісту гри, доцільність прийомів закріплення гри віку та етапу ознайомлення з грою, доцільність прийомів вибору ведучого, безпосереднє керівництво грою (емоційність виконання ролі, ігрових дій, чіткість вказівок, керівна роль у зміні ведучих), опосередковане керівництво (своєчасність подачі сигналів, чіткість вказівок, контроль за якістю виконання рухів, дотримання правил, контроль за зміною ведучих);

Заключна частина: регулювання фізичного навантаження (відповідність вправ та ігор на відновлення дихання типу заняття, віку дітей, емоційність, уміння володіти голосом), підсумок заняття.

2. Перевірка виконання самостійної роботи.

3. Підсумок заняття.

Рекомендована література:

Основна:

1. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2010. – 428 с.

Додаткова:

1. Вільчковський Е.С., Беленька Г.В., Богінч О.Л. Сюжетні заняття з фізичної культури з дітьми дошкільного віку: Методичні вказівки до проведення занять з фізичної культури. – К., 1996. – 74 с.

2. Гаращенко Л. В. Заняття з фізичної культури ігрового типу для дошкільнят: [методичний посібник для педагогів дошкільних закладів]. – К.: Славутич-Дельфін, 2009. – 76 с.

3. Гаращенко Л.В. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: практикум: навч.-метод. посіб. / Лариса Василівна Гаращенко.- К. : ТОВ «Лазурит-Поліграф», 2016. – 144 с.

Лекція 5

Забезпечення рухової активності дітей дошкільного віку у повсякденній життєдіяльності в умовах ЗДО

Характеристика активних форм роботи з фізичного виховання: піші переходи та прогулянки за межі дошкільного навчального закладу, фізкультурні розваги та свята, дні здоров'я. Організація та методика проведення піших переходів і прогулянок за межі дошкільного навчального закладу.

Фізкультурні розваги у системі фізичного виховання дітей дошкільного віку. Варіанти фізкультурних розваг для дітей молодшого і старшого дошкільного віку. Фізкультурні свята у системі фізичного виховання дітей дошкільного віку. Організація та проведення фізкультурних свят в дошкільному навчальному закладі. Дні здоров'я у системі фізичного виховання дітей дошкільного віку. Зміст, організація дітей.

Індивідуальна робота з дітьми з фізичного виховання, її мета, зміст, організація, методика проведення. Організація самостійної рухової діяльності дітей дошкільного віку. Керівництво самостійною руховою діяльністю з боку вихователя. Рухлива гра як самостійна форма роботи для підвищення рухової активності дітей.

Основні поняття теми: активні форми роботи з фізичного виховання, індивідуальна робота, самостійна рухова діяльність.

Література:

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. / Е. С. Вільчковський, О. І. Курок. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми : Університет. кн., 2010. – 428 с.

2. Вільчковський Е. С. Організація рухового режиму дітей у дошкільних навчальних закладах : навч.-метод. посіб. / Е. С. Вільчковський, Н. Ф. Денисенко.– Тернопіль : Мандрівець, 2008. – 128 с.

Практичне заняття 4

Розробка та аналіз варіантів фізкультурних розваг

План заняття:

1. Аналіз фрагментів фізкультурних розваг за критеріями: відповідність вибору рухливих ігор основній дидактичній меті фізкультурної розваги, підбір рухливих ігор та ігор спортивного характеру відповідно до варіанту фізкультурної розваги; послідовність рухливих ігор; доцільність вибору рухливої гри з урахуванням віку дітей, їх можливостей, рухової підготовленості, етапу формування рухової навички, доцільність використання віршів, загадок, веселих пісень, рухових етюдів, шарад та ін.; об'єктивна оцінка рухових дій та нагородження учасників.
2. Перевірка виконання самостійної роботи.
3. Підсумок заняття.

Лекція 6

Фізичне виховання дітей раннього віку

Специфіка завдань і засобів фізичного виховання та оздоровлення дітей раннього віку. Загальна характеристика фізичних вправ для дітей другого та третього року життя. Форми роботи з фізичного виховання дітей раннього віку. Характеристика основних рухів та загальнорозвивальних вправ для дітей другого та третього року життя. Особливості навчання основних рухів та загальнорозвивальних вправ дітей другого та третього року життя. Методика проведення ігрових вправ та рухливих ігор з дітьми другого та третього року життя. Забезпечення рухової активності дітей раннього віку. Зміст і методика проведення занять з розвитку рухів з дітьми другого життя. Методика проведення занять з фізичної культури з дітьми третього року життя. Організація самостійної рухової діяльності для дітей раннього віку.

Основні поняття теми: анатомо-фізіологічні особливості, активні, пасивні, активно-пасивні вправи, рефлексорні вправи, прийоми масажу.

Література:

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. / Е. С. Вільчковський, О. І. Курок. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми : Університет. кн., 2010. – 428 с.

2. Беленька Г. В. Здоров'я дитини – від родини / Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, М. А. Машовець. – К.: СПД Богданова А. М., 2006. – 220 с.

Практичне заняття 5

Добірка фізичних вправ для занять з розвитку рухів дітей раннього віку

План заняття:

1. Вправляння студентів у добірці основних рухів, ігрових вправ для занять з розвитку рухів дітей другого року життя.
2. Перевірка виконання самостійної роботи.
3. Підсумок заняття.

Рекомендована література:

Основна:

1. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2010. – 428 с.

2. Вільчковський Е. С. Організація рухового режиму дітей у дошкільних навчальних закладах : навч.-метод. посіб. / Е. С. Вільчковський, Н. Ф. Денисенко.– Тернопіль : Мандрівець, 2008. – 128 с.

Додаткова:

3. Гаращенко Л.В. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: практикум: навч.-метод. посіб. / Лариса Василівна Гаращенко.- К. : ТОВ «Лазурит-Поліграф», 2016. – 144 с.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

ОРГАНІЗАЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА ОЗДОРОВЛЕННЯ В УМОВАХ ЗДО

Практичне заняття 6

Планування та облік роботи з фізичного виховання

План заняття:

1. Планування піших переходів.
2. Планування та аналіз проведення Днів здоров'я.
3. Перевірка виконання самостійної роботи.
4. Підсумок заняття.

Рекомендована література:

Основна:

1. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2010. – 428 с.

Додаткова:

2. Гаращенко Л.В. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: практикум: навч.-метод. посіб. / Лариса Василівна Гаращенко.- К. : ТОВ «Лазурит-Поліграф», 2016. – 144 с.

Лекція 7

Руховий режим у дошкільному навчальному закладі. Інноваційні технології у системі фізичного виховання та оздоровлення дітей дошкільного віку

Поняття «рухова активність». Види рухової активності: цілеспрямована та довільна. Якісна та кількісна характеристика рухової активності дітей. Дослідження проблеми рухової активності дітей дошкільного віку. Поняття про активний та пасивний руховий режим. Ознаки пасивного рухового режиму. Наслідки пасивного рухового режиму. Значення рухового режиму для організації фізичного виховання та прогнозування здоров'я, фізичного розвитку, рухової підготовленості дітей дошкільного віку в ДНЗ.

Шляхи оптимізації рухової активності дітей дошкільного віку на заняттях з фізичної культури. Шляхи оптимізації рухової активності дітей дошкільного віку під час різних форм роботи з фізичного виховання у повсякденному житті. Вплив гри на підвищення рухової активності дошкільників на заняттях з фізичного виховання та у повсякденному житті.

Інноваційні технології у фізичному вихованні та оздоровленні дітей дошкільного віку.

Основні поняття теми: руховий режим, довільна та цілеспрямована рухова активність, пасивний руховий режим, активний руховий режим, форми роботи з фізичного виховання, інноваційні технології.

Література:

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. / Е. С. Вільчковський, О. І. Курок. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми : Університет. кн., 2010. – 428 с.

2. Вільчковський Е. С. Організація рухового режиму дітей у дошкільних навчальних закладах : навч.-метод. посіб. / Е. С. Вільчковський, Н. Ф. Денисенко.– Тернопіль : Мандрівець, 2008. – 128 с.

3. Вільчковський Е. С. Удосконалення системи фізичного виховання дітей дошкільного віку / Вільчковський Е. С., Денисенко Н. Ф. // Розвиток інтелекту і творчості у дітей дошкільного віку : матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. – Кременець, 1995. – Ч. II. – С. 9–12.

Практичне заняття 7
Умови реалізації принципу оздоровчої спрямованості
освітнього процесу ЗДО

1. Аналіз застосування варіативних ефективних профілактичних та фізкультурно-оздоровчих технологій в освітньому процесі ЗДО.
2. Перевірка виконання самостійної роботи.
3. Підсумок заняття.

Рекомендована література:

Основна:

1. Богініч О. Здоров'я та фізичний розвиток дитини: реалізація завдань освітньої лінії «Особистість дитини» / Ольга Богініч // Дошкільн. виховання. – 2012.– № 9. – С. 3–7.
2. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2010. – 428 с.
3. Е. С. Організація рухового режиму дітей у дошкільних навчальних закладах : навч.-метод. посіб. / Е. С. Вільчковський, Н. Ф. Денисенко.– Тернопіль : Мандрівець, 2008. – 128 с.

Додаткова:

4. Гаращенко Л.В. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: практикум: навч.-метод. посіб. / Лариса Василівна Гаращенко.- К. : ТОВ «Лазурит-Поліграф», 2016. – 144 с.

1. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студентів	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		Кількісні одиниць	Максимальна кількість балів	Кількісні одиниць	Максимальна кількість балів	Кількісні	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	4	4	1	1
Відвідування практичних занять	1	1	1	4	4	2	2
Робота на практичному занятті	10	1	10	4	40	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	4	20	2	10
Виконання модульної роботи	25	-	-	1	25	1	25
Разом		6	23	17	93	8	58
Максимальна кількість балів: 174							
Розрахунок коефіцієнта: 2,9							

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Тема 1.

Гімнастика у системі фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Завдання: складіть комплекси загальнорозвивальних вправ для дітей другої молодшої (сюжетного характеру), середньої (з предметами), старшої груп (з предметами).

Критерії оцінювання: підбір загальнорозвивальних вправ у комплексі відповідно віку та руховій підготовленості дітей; доцільна кількість вправ, послідовність, дозування, різноманітність вихідних положень, регулювання дихання, правильність запису вправ відповідно до гімнастичної термінології.

Тема 2. Рухливі ігри у системі фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Завдання: складіть план-конспект розучування рухливої гри для дітей другої молодшої, середньої та старшої груп (вид рухливої гри за вибором студента).

Критерії оцінювання: відповідність методиці проведення рухливої гри; дотримання послідовності проведення роботи під час розучування нової рухливої гри.

Тема 3. Фізкультурно-оздоровчі заходи в розпорядку життєдіяльності дітей в умовах ЗДО

Завдання: Складіть план гімнастики після сну для дітей другої молодшої, середньої та старшої груп (різні види).

Критерії оцінювання: відповідність методиці проведення гімнастики після сну; доцільність підбору фізичних вправ відповідно до виду та структури гімнастики після сну.

Тема 4. Заняття з фізичної культури – основна форма роботи з фізичного виховання в умовах ЗДО

Завдання: складіть план заняття з фізичної культури мішаного типу для

дітей другої молодшої, середньої, старшої групи.

Критерії оцінювання: відповідність методиці проведення фізкультурних занять; наявність оптимального обсягу рухів у кожній структурній частині заняття та підпорядкування їх законам фізіологічної діяльності дитини; доцільність способу організації дітей для виконання основних рухів з урахуванням етапу формування рухової навички; наявність схематичного плану розташування обладнання.

Тема 5. Забезпечення рухової активності дітей дошкільного віку у повсякденній життєдіяльності

Завдання: складіть план фізкультурної розваги «Веселі старти» для дітей старшої групи.

Критерії оцінювання: доцільність підбору фізичних вправ, рухливих ігор, ігрових вправ, ігор спортивного характеру відповідно до варіанту фізкультурної розваги.

Тема 6. Фізичне виховання дітей раннього віку

Завдання: складіть план заняття з розвитку рухів для дітей 2-го року життя (варіант за вибором).

Критерії оцінювання: доцільність підбору фізичних вправ та ігрових вправ відповідно до варіанту проведення заняття з розвитку рухів у ранньому віці.

Тема 7. Планування та облік роботи з фізичного виховання в ЗДО

Завдання: підберіть рухливі ігри для проведення їх під час першої прогулянки у старшій групі (або вікова група за вибором) упродовж тижня у весняно-літній період; вкажіть основний рух у рухливій грі.

Критерії оцінювання: доцільність підбору різних видів рухливих ігор та ігор спортивного характеру з урахуванням віку, рівня рухової підготовленості дітей, етапу формування рухової навички, місця проведення, пори року.

Тема 8. Руховий режим в ЗДО. Інноваційні технології у системі фізичного виховання та оздоровлення дітей дошкільного віку

Завдання: розробіть план проведення Дня здоров'я для дітей старшої групи.

Критерії оцінювання: правильність визначення змісту та об'єму рухової діяльності у розпорядку дня, врахування та доцільність вибору різних видів освітньо-виховної роботи з дітьми, доцільність інтеграції навчальних завдань, доцільність використання інноваційних оздоровчих технологій у планування дня здоров'я.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Програмою навчальної дисципліни «Методика фізичного виховання дітей дошкільного віку» передбачено здійснення модульного контролю, спрямованого на визначення поточного рівня засвоєння студентами теоретичного і практичного матеріалу певного модуля дисципліни. Модульний контроль здійснюється у процесі виконання студентами контрольної роботи. Форма проведення – письмова. Модульна контрольна робота складається із завдань теоретико-методичного характеру та аналітико-проектувального змісту. За виконання завдань модульної контрольної роботи студент може отримати максимальну кількість балів – 25.

Оцінювання виконання завдань модульної контрольної роботи здійснюється з урахуванням таких *показників*: повнота і змістовність відповіді; логічність і грамотність побудови відповіді; вміння давати характеристику певних понять і категорій, аналізувати, систематизувати й узагальнювати відповідно до поставлених завдань; уміння розкривати на конкретних прикладах органічну єдність теорії і практики; на основі аналізу педагогічної ситуації письмово обґрунтовувати власні висновки; здатність творчо та оперативно обирати способи дій з огляду на конкретний приклад з майбутнього фаху.

Характеристика рівнів оцінювання відповіді студента:

Високий рівень характеризується глибиною і міцністю засвоєння змісту модуля навчальної дисциплін, логічністю і грамотністю відповіді, умінням

узагальнювати, систематизувати теоретичний матеріал і практично застосовувати його.

Про *достатній рівень* підготовленості студента свідчать: ґрунтовне володіння навчальним матеріалом, точні по суті та граматично правильні відповіді, уміння використовувати теоретичні положення навчальної дисципліни під час виконання практичних завдань.

Середній рівень характерний для студентів, які опанували лише основний навчальний матеріал, допускають неточності та виявляють певну неконкретність у відповідях, відчують труднощі у формулюванні визначень основних понять, можуть порушувати послідовність викладу матеріалу, аналітико-конструктивні завдання вирішують зі значною кількістю недоліків.

Рівень теоретичної і практичної підготовленості нижче середнього визначається як *низький рівень* та фіксується незадовільною оцінкою.

Таблиця 1.

Критерії оцінювання відповіді студента

№	Рівні	Кількість балів за виконання завдання теоретико-методичного характеру чи аналітико-конструктивного змісту
1.	Високий	23-25
2.	Достатній	15-22
3.	Середній	11-14
4.	Низький	0-10

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Семестровий (підсумковий) контроль засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни відбувається у формі екзамену. До складання екзамену допускаються студенти, які виконали всі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та за результатами поточного контролю сумарно набрали не менше 35 балів.

Метою семестрового екзамену з навчальної дисципліни «Методика фізичного виховання дітей дошкільного віку» є перевірка рівня засвоєння студентами основ професійної діяльності педагога в галузі фізичного виховання та оздоровлення дітей дошкільного віку.

Завдання екзамену:

- оцінка якості теоретичної і професійно-практичної фахової підготовки студентів;
- виявлення рівня знань про використання у майбутній професійній діяльності різноманітних фізкультурно-оздоровчих засобів, доцільних методів і прийомів навчання дітей фізичних вправ, форм роботи з фізичного виховання та оздоровлення дітей, інноваційних оздоровчих технологій.

Програмою передбачено проведення екзамену у вигляді комп'ютерного тестування. Кількість варіантів тестів відповідає кількості студентів групи. Максимальна кількість балів за виконання тестових завдань – 40 балів. Тривалість виконання тестів – академічна година.

Програмою передбачено тести, що відповідають таким вимогам: відносно короткотермінові, що не вимагають значних витрат часу, однозначні, не допускають вільного тлумачення тестового завдання, виключають можливість формулювання багатозначних відповідей.

Студентам пропонується виконати тести закритої форми (із запропонованими відповідями). Тести закритої форми класифікуються за такими принципами побудови відповіді:

- альтернативні тестові завдання, що передбачають наявність двох варіантів відповіді, зокрема «так - ні», «правильно – неправильно»;
- тестові завдання з простим множинним вибором (варіантів відповідей менше трьох, але відповідь більш складна, ніж «так - ні»);
- тестові завдання із множинним вибором, у яких передбачається від трьох до п'яти можливих варіантів відповідей; із запропонованих варіантів правильним є лише один;

- відновлення відповідності частин;
- відтворення правильної послідовності.

Кожен варіант містить 30 тестових завдань різної складності. За правильну відповідь на кожне із 20 завдань – 1 бал (разом 20 балів). Правильна відповідь за виконання кожного із 10 тестових завдань оцінюється у 2 бали (разом 20 балів).

Оцінювання виконання тестових завдань здійснюється з урахуванням таких *показників*: повнота відповіді; уміння правильно відтворювати отримані знання з навчальної дисципліни; уміння вільно орієнтуватися у групі подібних понять, процесів, явищ фізичного виховання дошкільників; правильність вибору або прийняття рішення за змістом завдання без розкриття його суті; правильні і доречні відповіді при відновленні відповідності частин; уміння вільно орієнтуватися у змісті та структурі організаційних форм роботи з фізичного виховання дітей для відновлення правильної послідовності.

Характеристика рівнів оцінювання відповіді студента:

Високий рівень характеризується правильністю відповідей на всі тестові завдання, міцністю засвоєння програмового матеріалу.

Достатній рівень характеризується більшістю правильних відповідей на тестові завдання, ґрунтовним засвоєнням програмового матеріалу.

Середній рівень характеризується правильністю відповідей за виконання більшої половини тестових завдань, засвоєнням основного матеріалу.

Низький рівень характеризується правильністю відповідей за виконання меншої половини тестових завдань, незнанням значної частини програмового матеріалу.

Максимальна кількість балів за виконання тестових завдань – 40 балів. Тривалість виконання тестів – академічна година.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю:

1. Характеристика основних понять теорії фізичного виховання дітей дошкільного віку.
2. Здоров'я як категорія особистісних, суспільних та загальнолюдських цінностей.

3. Мета фізичного виховання дітей дошкільного віку.
4. Характеристика оздоровчих, освітніх та виховних завдань фізичного виховання дітей дошкільного віку.
5. Характеристика засобів фізичного виховання дошкільників: сили природи (сонце, повітря і води), гігієнічні фактори (розпорядок процесів життєдіяльності, харчування, особиста та громадська гігієна), фізичні вправи.
6. Поняття про рухові вміння та навички. Етапи формування рухової навички: початкове розучування рухової дії, поглиблене розучування, закріплення та вдосконалення рухових дій.
7. Взаємозв'язок формування рухових навичок та фізичних якостей: швидкості, спритності, витривалості, сили, гнучкості, окоміру у дітей дошкільного віку.
8. Специфіка реалізації принципів навчання у фізичному вихованні дітей дошкільного віку.
9. Співвідношення дидактичних методів і прийомів навчання дітей фізичних вправ на різних етапах формування рухової навички.
10. Види вправ на шикування та перешікування. Методика навчання дітей вправ на шикування та перешікування у різних вікових групах.
11. Зміст і методика навчання загальнорозвивальних вправ дітей різних вікових груп.
12. Види основних рухів та їх характеристика (ходьба, біг, лазіння, стрибки, метання, вправи у рівновазі). Техніка основних рухів Методика навчання основних рухів дітей різних вікових груп.
13. Поняття про рухливу гру. Структура рухливої гри. Класифікація рухливих ігор. Відмінність рухливих ігор та ігрових вправ.
14. Методика проведення рухливої гри в різних вікових групах. Особливості організації і керівництва рухливою грою: пояснення змісту та правил гри, прийоми розподілу ролей у грі, регулювання фізичного навантаження, підведення підсумків та оцінка діяльності дітей. Варіативність рухливих ігор.
15. Типи занять з фізичної культури.
16. Типова структура заняття з фізичної культури.
17. Способи організації дітей на занятті з фізичної культури.
18. Моторна щільність фізкультурного заняття.
19. Методика проведення занять з фізичної культури в різних вікових групах.
20. Особливості організації та проведення фізкультурних занять на повітрі.

21. Структура і зміст ранкової гімнастики. Методика проведення ранкової гімнастики.
22. Види і структура гімнастики після сну, місце проведення. Методика проведення гімнастики після сну.
23. Вимоги до підбору вправ для фізкультхвилинки. Варіанти проведення фізкультхвилинки і фізкультпауз.
24. Варіанти фізкультурних розваг для дітей молодшого і старшого дошкільного віку.
25. Дні здоров'я у системі фізичного виховання дітей дошкільного віку.
26. Індивідуальна робота з дітьми з фізичного виховання, її мета, зміст, організація, методика проведення.
27. Організація та методика проведення піших переходів.
28. Організація самостійної рухової діяльності дітей дошкільного віку.
29. Забезпечення рухової активності дітей раннього віку.
30. Види планування з фізичного виховання дітей дошкільного віку.
31. Поняття про активний та пасивний руховий режим.
32. Інноваційні технології у фізичному вихованні та оздоровленні дітей дошкільного віку.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична картка дисципліни

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова) література:

1. Богініч О. Л. Фізичне виховання дошкільників засобами гри : навч.-метод. посіб. / Ольга Любомирівна Богініч. – К.: СП «ЧИП», 2001. – 126 с.
2. Богініч О. Л., Бабачук Ю.М. Рухливі ігри та ігрові вправи з елементами спортивних ігор для дітей дошкільного віку / О.Л. Богініч, Ю.М. Бабачук – Тернопіль : «Мандрівець», 2014. – 224 с.
3. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. / Е. С. Вільчковський, О. І. Курок. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми : Університет. кн., 2011. – 428 с.
4. Общие основы теории и методики физического воспитания / под ред. Т. Ю. Круцевич. – К.: Олимп. л-ра, 2003. – 424 с.
5. Фізичне виховання, основи здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей старшого дошкільного віку : навч.-метод. посіб. / О. Л. Богініч, Н. В. Левінець, Л. В. Лохвицька, Л. А. Сварковська. – К.: Генеза, 2013. – 127 с.

Додаткова література:

1. Беленька Г. В. Здоров'я дитини – від родини / Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, М. А. Машовець. – К.: СПД Богданова А. М., 2006. – 220 с.
2. Богініч О. Л. Здоров'я та фізичний розвиток дитини / Ольга Любомирівна Богініч // Дошкільн. виховання. – 20012.– № 7. – С. 3–8.
3. Вільчковський Е.С., Беленька Г.В., Богініч О.Л. Сюжетні заняття з фізичної культури з дітьми дошкільного віку: Методичні вказівки до проведення занять з фізичної культури. – К., 1996. – 74 с.
4. Вільчковський Е. Система занять з фізичної культури для дітей другої молодшої групи / Едуард Вільчковський. – К. : Рад. шк., – 1985. – 56 с.
5. Вільчковський Е. С. Рухливі ігри в дитячому садку / Едуард Степанович Вільчковський. – К. : Рад. шк., 1989. – 176 с.
6. Вільчковський Е. С. Організація рухового режиму дітей у дошкільних навчальних закладах : навч.-метод. посіб. / Е. С. Вільчковський, Н. Ф. Денисенко.– Тернопіль : Мандрівець, 2008. – 128 с.
7. Вільчковський Е. С. Інтеграція рухів і музики у фізичному розвитку дітей старшого дошкільного віку навчально-методичний посібник / Е. С. Вільчковський, Н. Ф. Денисенко, Ю. М. Шевченко. – Тернопіль : Мандрівець, 2010. – 144 с.

8. Гаращенко Л.В. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: практикум: навч.-метод. посіб. / Лариса Василівна Гаращенко.- К. : ТОВ «Лазурит-Поліграф», 2016. – 144 с.

9. Додаткові ресурси

– електронний навчальний курс.